

Školitelský posudek na bakalářskou práci:

Pavel Brych (2006): Problematika rozšíření habru v jižních a jihozápadních Čechách

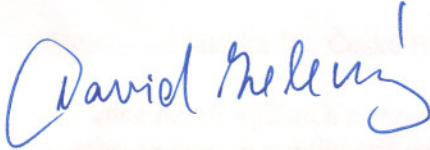
Biologická fakulta JU, České Budějovice

Absence habru v jižních a západních Čechách je několik desetiletí diskutovaný problém, kterým se poprvé publikačně zabýval v šedesátých letech Jaroslav Moravec – ten je také autorem popisu lokální asociace *Stellario-Tilietum*, takzvaných „dubohabřin bez habru“. Předkládaná bakalářská práce byla zadána s dvěma základními cíly: (1) zaměřit se na variabilitu asociace *Stellario-Tilietum* a na základě analýzy dostupných i nově sebraných dat zhodnotit oprávněnost resp. neoprávněnost její existence, a (2) vnést trochu světla do problematiky spojené s absencí habru v této oblasti. Druhý cíl představuje specifický metodický oříšek – analýza problému typu „proč někde něco chybí“ totiž nutně vede ke generování hypotéz, které nemohou být nikdy potvrzeny ani vyvráceny. Jedinou možností je shromáždování argumentů pro jednotlivé hypotézy a posuzování, která z hypotéz se ve světle těchto argumentů jeví nejlépe. Základní dvě hypotézy by se daly označit jako a) ekologická (habr se v jižních Čechách nevyskytuje díky nevhodné kombinaci ekologických faktorů), b) migrační resp. historická (habr zde chybí z migračních důvodů, přičemž do těchto důvodů mohl zasáhnout svou činností člověk). Jako vhodný nástroj k získání argumentů podporujících první nebo druhou hypotézu se jeví predikční modely rozšíření habru na základě ekologických faktorů – ty by mohly ukázat, zda není absence habru korelovaná s nevhodnou kombinací faktorů prostředí. Pokud se ukáže, že habru z ekologického hlediska s růstu nic nebrání, otevře se prostor pro sběr argumentů podporujících „migrační“ hypotézu.

Vlastní matematické modelování složitostí přesahují možnosti bakalářské práce, proto se v předkládané práci Pavel omezil na literární rešerši různých matematických přístupů k dané problematice a získání dat, která by mohla být k vytvoření modelu použita, spolu s ohodnocením jejich kvality a použitelnosti (jako nejuplněnější se z tohoto hlediska jeví data z lesnických porostních map). Vedle rešerše je podstatnou částí práce zhodnocení variability snímků řazených tradičně do asociace *Stellario-Tilietum* a jejich srovnání s ostatními vylišovanými asociacemi – pro tuto analýzu Pavel použil data z Národní fytoecologické databáze, které rozšířil o vlastní data nasbíraná v terénu; následná ordinační analýza pak ukázala, že variabilita snímků řazených do as. *Stellario-Tilietum* při pasivním promítnutí do ordinačního prostoru DCA tvoří vyhraněnou skupinu a až na výjimky se kryje s variabilitou asociace *Melampyro nemorosi-Carpinetum*, kam by tyto snímky také měly být řazené. Při sběru dat se Pavel také pokusil o přesnímkování původních lokalit, snímkovaných Dr. Moravcem v šedesátých letech – zajímavé mi přijde jeho zjištění, že na řadě lokalit, jejichž vegetaci Moravec na základě absence habru popsal jako *Stellario-Tilietum*, se v současnosti habr v bezprostředním okolí vyskytuje.

Pavel se při zpracování tématu seznámil jak s terénní fytoecologickou prací, tak s následným zpracováním získaných dat pomocí různých přístupů (GIS, ordinační metody). Jako školitel zvláště oceňuji jeho samostatnost a schopnost rychle si osvojit různé numerické přístupy zpracování dat, hlavně metody založené na bázi geografických informačních systémů. Spolu se schopností o problému tvůrčím způsobem uvažovat a diskutovat to považuji za ideální kombinaci pro úspěšné zvládnutí navazující magisterské diplomové práce. Na předkládané bakalářské práci se bohužel podepsal spěch, ve kterém ji Pavel dokončoval, což ovlivnilo hlavně technické zvládnutí textu a některé nelogičnosti v jejím obsahovém členění.

Práce podle mého názoru splňuje požadavky na bakalářskou práci. Pokud jsem jako školitel oprávněn navrhnout stupeň hodnocení, přikláním se i přes zmíněné technické nedostatky práce k hodnocení **v ý b o r n ě**.

David Zelený

V Brně, 22. května 2006